

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่จากเกษตรกรจำนวน 282 ราย โดยใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด (Close – ended Questions) และคำถามปลายเปิด (Open – ended Questions) รวบรวมข้อมูลข้อมูลทั่วไปของข้อมูลการปฏิบัติในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ผลิตลำไยนอกฤดู องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ตลอดจน ปัญหา และอุปสรรค ของเกษตรกรและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปด้านบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของเกษตรกร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 46 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.15 คน มีสถานภาพการสมรส คือสมรส มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 15.61 ไร่ มีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 200,445.00 บาท/ปี มีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 110,445.00 บาท/ปี เป็นรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 90,000.00 บาท/ปี เกษตรกรมีพื้นที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 11.44 ไร่ มีประสบการณ์ในการผลิตลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 6.90 ปี มีการจัดจำหน่ายผลผลิตลำไยนอกฤดูด้วยการมีบริษัทรับซื้อ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตลำไยนอกฤดู ในกรณีที่เคยได้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตลำไยนอกฤดูจำนวน 1 ครั้ง ส่วนใหญ่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจำนวน 1 ครั้ง โดยสูงสุดไม่เกิน 3 ครั้ง เคยมีประสบการณ์ดูงานทางด้านระบบการผลิตลำไยนอกฤดูจำนวน 1 ครั้ง

2. การปฏิบัติในการใช้โมนิโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ผลผลิตลำไย นอกฤดู

2.1 การใช้โมนิโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ผลผลิตลำไยนอกฤดูด้วยการให้สารทางดิน โดยวิธีการผสมน้ำราด

รูปแบบการปฏิบัติในการใช้โมนิโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ด้วยการให้สารทางดิน โดยวิธีการผสมน้ำราด พบว่า วิธีการที่เกษตรกรนิยมปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การให้ต้นลำไยมีการแตกใบใหม่อย่างน้อย 1-2 ชุดขึ้นไปถึงจะทำการราดสารโพแทสเซียมคลอไรด์เป็นวิธีการที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ และไม่ใส่ปุ๋ยคอก หลังจากการราดสารวันแรกจนถึงการออกดอกใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ตามอัตราที่กำหนด ด้วยความระมัดระวังมีการใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ในอัตราของสารเพื่อให้ลำไยออกดอกอัตรา 8 กรัมต่อตารางเมตรในลำไยพันธุ์ค้อ หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จแล้วมีการตัดแต่งกิ่งต้นลำไย ให้ปุ๋ย และพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ในช่วงที่ต้นลำไยแตกใบอ่อน ทำการราดสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในระยะใบแก่หรืออยู่ในระยะใบเปสลาด และก่อนการราดสารได้มีการทำความสะอาดบริเวณทรงพุ่ม โดยการกวาดเศษใบลำไยหรือหญ้าออกให้หมด แล้วปล่อยให้ดินแห้ง ประมาณ 1 สัปดาห์

2.2 การฉีดสารโพแทสเซียมคลอไรด์เข้าทางกิ่ง-ลำต้น

รูปแบบการปฏิบัติในการใช้โมนิโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ด้วยการฉีดสารเข้าทางกิ่ง-ลำต้น พบว่า มีเพียงเกษตรกรน้อยกว่าร้อยละ 10 นิยมใช้วิธีการนี้ โดยวิธีการที่เกษตรกรปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ใช้พลาสติกที่ตอกลงไป ในรูที่เจาะไว้ให้แน่น รองลงมาคือ ก่อนราดการมีการงดให้น้ำประมาณ 1 สัปดาห์และมีการใช้สว่านเจาะกิ่งลำไยลึก 2.5-3.5 ซม. มีการเตรียมสารโพแทสเซียมคลอไรด์ตามคู่มือที่ระบุไว้ทำการอัดหลอดฉีดเข้ากับพลาสติกให้แน่นแล้วอัดก้านหลอดฉีดยาเข้าไปผ่านรูของพลาสติกให้พอแน่นแล้วใช้หลอดหรือตะปู สอดตามรูก้านหลอดฉีดยาที่เตรียมไว้ ระยะห่าง 1 ซม. ป้องกันแรงอัดค้ำก้านฉีดยาออกมา รองลงมาว่าสารละลายหมด นำพลาสติกไปใช้งานกิ่งต่อไปมีการเลือกต้นลำไยที่เหมาะสม ใบแก่เต็มที่ มีกิ่งขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของกิ่ง 10 – 15 ซม. และใช้หลอดฉีดยาขนาด 50 – 60 ซีซี ฉีดสารละลายที่เตรียมไว้ และมีการฉีดสารโพแทสเซียมคลอไรด์เข้าไปในรูที่ทำการเจาะเตรียมไว้

2.3 การให้สารโพแทสเซียมคลอไรด์โดยการฉีดพ่นทางใบ

รูปแบบการปฏิบัติในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ ด้วยการฉีดพ่นทางใบ พบว่า วิธีการที่เกษตรกรนิยมปฏิบัติเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ทำการฉีดสารโพแทสเซียมคลอไรด์พ่นในช่วงที่มีใบแก่เท่านั้น (ระยะ 4-8 สัปดาห์หลังการแตกใบอ่อนหรือ 45-60 วัน) เป็นวิธีการที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ มีการให้น้ำสม่ำเสมอโดยไม่ปล่อยให้ดินแห้งไม่ผสมสารโพแทสเซียมคลอไรด์เกินอัตราที่กำหนดหรือที่แนะนำ ไม่สูบบุหรี่ขณะพ่นสารโพแทสเซียมคลอไรด์ ทำความสะอาดเครื่องพ่นทุกครั้งหลังพ่นสารโพแทสเซียมคลอไรด์ มีการป้องกันตนเองขณะฉีดพ่นสาร โดยอยู่เหนือลมและมีการป้องกันไม่ให้ละอองของสารโพแทสเซียมคลอไรด์มากระทบตัว ฉีดสารพ่นในช่วงอากาศไม่ร้อนทำการคัดเลือกต้นลำไยที่มีความสมบูรณ์และไม่ผสมสารใดๆ ลงไปในขณะพ่นสารโพแทสเซียมคลอไรด์

3. องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู

3.1 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการในการเตรียมความพร้อมก่อนการราดสาร

โพแทสเซียมคลอไรด์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนการราดสารโพแทสเซียมคลอไรด์ที่ถูกต้อง โดยระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดู ประเด็นหลักคือการลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตที่ได้ต้องมีคุณภาพ เกษตรกรต้องเรียนรู้พัฒนาเทคนิคการปลูกให้เหมาะกับสภาพพื้นที่ระบบการให้น้ำและการใช้สารกระตุ้นอย่างถูกวิธีเป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ ในการผลิตลำไยนอกฤดูได้มีการวางแผนการผลิต การตลาดเป็นประจำทุกปีการป้องกันกำจัดแมลงช่วงต้นลำไยแตกใบอ่อนและทำการพ่นปุ๋ยเคมี 0-52-34 อัตรา 150 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร 2 ครั้ง ห่าง 10-14 วัน การใส่ปุ๋ยเคมี 0-46-0 ผสม 0-0-60 สัดส่วน 1:1 ประมาณ 1-2 กิโลกรัมต่อต้น เมื่อมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆที่เกี่ยวกับการผลิตลำไยนอกฤดู ได้ทำการปรึกษาเจ้าหน้าที่ และการศึกษาข้อมูลต่างๆทางด้านการตลาด การวางแผนการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อที่จะทำให้ลำไยนอกฤดูมีคุณภาพ และจำหน่ายได้ราคา

3.2 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการระยะราดสารโพแทสเซียมคลอไรด์

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในระยะราดสารโพแทสเซียมคลอไรด์ที่ถูกต้อง โดยมีการกำจัดวัชพืชและใบลำไยภายในทรงพุ่มลำไยเป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ มีการหว่านสารโพแทสเซียมคลอไรด์ 100-120 กรัมต่อศูนย์กลางทรงพุ่ม 1 เมตรคำแนะนำในการให้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ที่มีสารออกฤทธิ์ 15% คืออัตรา 600 กรัมขึ้นไปต่อเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่ม 1 เมตรหากดินแห้ง ทำการรดน้ำให้ขึ้น และถ้าดินชุ่มควรปล่อยให้ดินแห้งมีการรดน้ำให้ขึ้นทุกวัน 3-5 วันมีการคัดเลือกต้นลำไยที่สมบูรณ์ และใบแก่เต็มที่ และทำการยับยั้งการแตกใบอ่อนของต้นลำไยโดยทำการพ่นสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช สูตร 0-52-34 อัตรา 150 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

3.3 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการระยะลำไยออกดอก

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในระยะลำไยออกดอกที่ถูกต้อง โดยทำการพ่นสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช สูตร 0-52-34 ทางใบในอัตรา 150 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร 2 ครั้ง ห่าง 7-10 วันเป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ มีการเริ่มให้น้ำเมื่อออกดอก และเพิ่มปริมาณขึ้นตามลำดับมีการพ่นสารป้องกันกำจัดแมลงก่อนดอกลำไยบาน และหลีกเลี่ยงการพ่นสารป้องกันกำจัดแมลงช่วงดอกลำไยบาน และมีการเฝ้าระวังและป้องกันกำจัดแมลงทำลายช่อดอก

3.4 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการระยะผสมเกสร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในระยะผสมเกสรที่ถูกต้อง โดยหากพบเพลี้ยไฟระบาดเกิน 30% พ่นอิมิดาโคลพริด 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วันเป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.28 รองลงมาคือ มีการให้น้ำอัตรา 250-350 ลิตรต่อต้น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 68.79 และหากมีแมลงช่วยผสมเกสรน้อย ควรมีการนำผึ้งมาเลี้ยงในสวน

3.5 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการระยะติดผลและผลพัฒนา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในระยะติดผลและผลพัฒนาที่ถูกต้อง โดยก่อนเก็บเกี่ยว 30 วัน ทำการใส่ปุ๋ยเคมี 0-0-60 หรือ 13-13-21 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น เป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ มีการให้น้ำอัตรา 250-350 ลิตรต่อต้น สัปดาห์ละ 2 ครั้งการปรับปรุงสีผิวของผลลำไย ทำการพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา Azoxystrobin อัตรา 5 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตรจำนวน 3 ครั้งในช่วงผลอายุ 4-5 เดือน หรือสาร Carbendazim 10 อัตรา 5 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร จำนวน 5 ครั้งในช่วงอายุผล 4-5 เดือนเมื่อลำไยติดผล ใส่

ปุ๋ยเคมี เช่น 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น มีการป้องกันกำจัดเชื้อรา มวนหาวนด้วยกับดักไฟฟ้า หรือเหยื่อพิษพ่นคาร์บาริล 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรเมื่อพบมวนล่าไยเกิน 20 % หากพบเพลี้ยหอยหรือเพลี้ยแป้งเกิน 20% พ่นคลอร์ไพริฟอส 30 มิลลิลิตร ผสมปิโตรเลียมสเปรย์ ออยล์ 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน และมีการตัดแต่งข้อผลให้เหลือจำนวนผลไม่เกิน 80 ผลต่อข้อ และพ่นสาร NAA 200 มิลลิกรัมต่อลิตร หลังจากดอกบาน 15 วัน

3.6 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ถูกต้อง โดยการตัดแต่งข้อผล ถัดขนาด และคุณภาพผลผลิตจะปฏิบัติตามมาตรฐาน ลำไย (GAP) เป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ การเก็บเกี่ยวผลผลิต สังเกตจากเปลือกผลลำไยเรียบไม่มีกระและผิวลำไยมีสีน้ำตาลอ่อน และการหักหรือตัดข้อผลลำไยจะให้มีใบย่อยสุดท้ายติดไปด้วย

3.7 องค์ความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการช่วงตัดแต่งกิ่ง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการจัดการผลิตลำไยนอกฤดูในช่วงตัดแต่งกิ่งที่ถูกต้อง โดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 10-20 กิโลกรัมต่อต้น และปุ๋ยเคมี 15-15-15 ผสม 46-0-0 สัดส่วน 1:1 อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อต้น หลังการเก็บเกี่ยวเป็นความรู้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถูกต้องมากที่สุด รองลงมาคือ ตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยว โดยตัดกิ่งกลางกิ่งทับซ้อน กิ่งแห้งตาย หรือโรคแมลงทำลายทันทีหลังการเก็บเกี่ยว และเก็บตัวอย่างดินวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงดินให้เหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตในการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกรตำบลบ้านตาล อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 46 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.15 คน มีสถานภาพการสมรส คือสมรส มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษา มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 15.61 ไร่ มีรายได้จากการเกษตรเฉลี่ย 110,445.00 บาท/ปี เป็นรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 90,000.00 บาทต่อปี เกษตรกรมีพื้นที่ในการผลิตลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 11.44 ไร่ มีประสบการณ์ในการผลิตลำไยนอกฤดูเฉลี่ย 6.90 ปี เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตลำไยนอกฤดูจำนวน 1 ครั้ง ส่วนใหญ่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจำนวน 1 ครั้ง มีประสบการณ์ดูงานทางด้านระบบการผลิตลำไยนอกฤดูจำนวน 1 ครั้ง

จากการสรุปผลที่กล่าวมาข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่า เกษตรกรที่ทำสวนลำไยส่วนใหญ่มีอายุสูงเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ที่มีอายุน้อยมักนิยมไปทำงานประเภทอื่นที่ให้ผลตอบแทนมากกว่า หรือทำงานในสายงานที่ได้รับการศึกษามา ขณะที่เกษตรกรที่มีอายุมากส่วนใหญ่ก็จะมีประสบการณ์ และองค์ความรู้ในการทำสวนลำไยมากตามไปด้วย จึงมีความสามารถในการตัดสินใจที่จะใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตลำไยได้มากขึ้น สอดคล้องกับ คณาธิป (2553) ที่รายงานว่าอายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการผลิตลำไยนอกฤดู และสอดคล้องกับ ประภาพรรณ (2554) ที่รายงานว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48 ปี

ด้านแรงงาน การผลิตเกษตรส่วนใหญ่เป็นการผลิตที่ต้องใช้แรงงานคนในการผลิตจำนวนมาก ดังนั้น หากเกษตรกรจะต้องทำการผลิตอะไรเพิ่มเติมจึงมักต้องคำนึงถึงแรงงานที่จะมาทำเป็นสำคัญ จึงมักพบว่าคนที่มีการรอบรู้แล้ว (มีสถานภาพสมรส) จึงมีความสามารถในการตัดสินใจในการใช้โมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดูมากกว่าคนที่ยังไม่มีครอบครัว สอดคล้องกับ จันทรสุตา (2546) ที่รายงานว่าใช้ปัจจัยการผลิตในการผลิตลำไยนอกฤดูของชาวสวนลำไยลำพูน คือ แรงงาน ชาวสวนลำไยใช้แรงงานครัวเรือนในการตัดแต่งกิ่งมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การให้น้ำ และการขนย้าย และสอดคล้องกับ สายสมร (2541) รายงานว่า การขาดแคลนแรงงานในการเก็บผลผลิตลำไยส่งผลต่อการผลิตลำไยในจังหวัดตาก

ด้านระดับการศึกษาของเกษตรกร เกษตรกรต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ในการผลิตลำไยค่อนข้างมาก ต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติม มีการยอมรับในเทคโนโลยี จึงพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จึงมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปจนถึงปริญญาตรี แต่ขัดแย้งกับ คณาธิป (2553) ที่รายงานว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรอายุของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กับการผลิตลำไยนอกฤดู

ด้านพื้นที่ถือครอง และพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกร เกษตรกรที่ใช้สารโมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการลำไยนอกฤดูส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครอง 11-15 ไร่ หากเกษตรกรมีพื้นที่ถือครองมากกว่านี้มักไม่ปฏิบัติ การมีพื้นที่ถือครองมาก แสดงถึงจำนวนต้นลำไยที่มากขึ้นตามไปด้วย การวางแผนการผลิตและการจัดการต่างๆ ก็ต้องมากขึ้นตามซึ่งอาจเกินกำลังของเกษตรกร สอดคล้องกับ คณาธิป (2553) ที่รายงานว่าพื้นที่ถือครองของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการผลิตลำไยนอกฤดูและสอดคล้องกับ จันทรสุตา (2546) รายงานว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่การผลิตลำไยนอกฤดูขนาดใหญ่นิยมใส่สารโพแทสเซียมคลอไรด์

ด้านรายได้ภาคเกษตร การที่เกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ย 110,445.00 บาทต่อปี ส่งผลให้เกษตรกรมีเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อปัจจัยการผลิต ตลอดจนค่าจ้างแรงงาน เพื่อมาผลิตลำไยนอกฤดูได้ แตกต่างจาก อัญชลี (2548) รายงานว่าเกษตรกรผู้ปลูกลำไยในจังหวัดลำพูน มีรายได้จากขายผลผลิตลำไยเฉลี่ย 78,184.8 บาทต่อปี

ด้านการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับระบบการผลิตลำไยนอกฤดู และประสิทธิภาพงาน ทางด้านระบบการผลิตลำไยนอกฤดูของเกษตรกร เกษตรกรที่เคยได้รับการฝึกอบรม และการดูงาน การผลิตลำไยนอกฤดู ย่อมมีข้อมูลของผลได้ของการใส่สารในการผลิตลำไยนอกฤดู อีกทั้งยังได้เห็น ตัวอย่างของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ จึงส่งผลให้เกษตรกรตัดสินใจในการใส่สารในการผลิต ลำไยนอกฤดู สอดคล้องกับ อัญชลี (2548) รายงานว่าการเข้ารับการฝึกอบรมการปฏิบัติตามระบบการ จัดการคุณภาพการผลิตลำไยของเกษตรกร

ด้านการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การที่เกษตรกรได้รับคำแนะนำ องค์ความรู้ต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ย่อมส่งผลให้เกษตรกรมีข้อมูลเพียงพอ และมีความ มั่นใจในการตัดสินใจใช้สารโมโน โฟสเฟตเสริมฟอสเฟตร่วมกับ สารโพแทสเซียม คลอเรตในการผลิตลำไยนอกฤดู สอดคล้องกับ อัญชลี (2548) รายงานว่าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เกษตร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพการผลิตลำไย ของเกษตรกร และสอดคล้องกับ สราวุธ (2548) รายงานว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่มีปัจจัยที่มีผลต่อ การผลิตผักตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอยแต่ จัดแย้งกับ คณาธิป (2553) ที่รายงานว่า ปัจจัยการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ไม่ส่งผลต่อการผลิตลำไย นอกฤดูของเกษตรกร

ด้านวิธีการจัดจำหน่ายผลผลิตลำไยนอกฤดู วิธีการที่จัดจำหน่ายมีผลต่อราคาผลผลิตลำไย ที่เกษตรกรได้รับซึ่งส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกร ดังนั้นจึงมีผลต่อการตัดสินใจใช้สารโมโน โฟสเฟตเสริมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอเรตในการผลิตลำไยนอกฤดู สอดคล้องกับ สราวุธ (2548) รายงานว่า แหล่งรับซื้อผลผลิตเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตผัก ตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ของเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่

ด้านการปฏิบัติในการใช้โมโน โฟสเฟตเสริมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียม คลอเรตผลิตลำไยนอกฤดู ด้วยการให้สารทางดิน และโดยวิธีการผสมน้ำราด สอดคล้องกับบรรณกนา (2550) ได้รายงานว่าการใช้สารโพแทสเซียมคลอเรตต่อคุณภาพและผลผลิตของลำไย โดย วิธีการให้สารโพแทสเซียมคลอเรตเพื่อบังคับการออกดอกของลำไย วิธีการรดทางดินอัตรา 25 50 75 และ 100 กรัมต่อต้น และวิธีพ่นทางใบในอัตรา 500 1,000 มิลลิกรัมต่อลิตร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อคิดเห็นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ควรให้หน่วยงานของรัฐและเอกชน ทำการศึกษาวิจัยการใช้สารโมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดู ที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีที่จะนำไปสู่การผลิตลำไยที่มีคุณภาพ ศึกษาและพัฒนาการใช้สารบังคับให้ลำไยออกดอกโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ควรถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรและกลุ่มผู้ผลิตลำไย โดยเน้นกรรมวิธีการผลิตที่เหมาะสมกับขนาดการผลิต (พื้นที่เพาะปลูกลำไย) โดยพิจารณาถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุนในการใช้สารโมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ เพื่อสร้างอาชีพการผลิตลำไยที่ยั่งยืน

3. หน่วยงานภาครัฐ ควรมีการให้ข้อมูลแก่เกษตรกรเกี่ยวกับช่วงเวลาการผลิต และการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมกับการผลิตลำไยนอกฤดู ตลอดจนแหล่งรับซื้อ และวิธีการตลาดที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรที่ผลิตลำไยนอกฤดู

4. หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน ควรมีการกำหนดมาตรการ หรือข้อจำกัดในการใช้สารโมโนโพแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดูเพื่อลดปัญหาสารตกค้างในผลลำไย อันจะส่งผลต่อผู้บริโภค

5. เกษตรกรควรมีการเข้าร่วมอบรม หรือดูงาน ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการผลิตลำไยนอกฤดูเพื่อนำองค์ความรู้ และเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้กับการผลิตลำไยนอกฤดู เช่น การจัดการการใช้สารเคมี และปฏิกิริยาผลการวิเคราะห์คุณภาพของดิน การใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ ตามขนาด ของพื้นที่ทรงพุ่มเพื่อลดการใช้สาร

6. เกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มการผลิตลำไยนอกฤดู เพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคนิคต่างๆ การช่วยกันผลิตช่วยลดปัญหาการขาดแรงงานในการผลิตลำไยนอกฤดู

7. การใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ โดยวิธีการฉีดเข้ากิ่ง-ลำต้นนั้น จากการสอบถามเกษตรกร จึงทราบว่าไม่นิยมปฏิบัติแล้วในปัจจุบัน เพราะว่าเป็นวิธีที่ยุ่งยาก โดยปัจจุบันเกษตรกรนิยมทำการราดสารโดยวิธีการราดสารโพแทสเซียมคลอไรด์ทางดินและฉีดพ่นทางใบควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดการออกดอกของลำไยนอกฤดู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรที่ใช้สารโมนิโทแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดู
2. ควรมีการศึกษาถึงโครงสร้างของต้นทุน และผลตอบแทน ของเกษตรกรที่ใช้สารโมนิโทแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดู
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สารโมนิโทแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดูในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ กับจังหวัดเชียงใหม่
4. ควรมีการศึกษาผลกระทบของการใช้สารโมนิโทแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดู ต่อเกษตรกร ชุมชน และสิ่งแวดล้อม
5. ควรศึกษาวิธีการ เทคนิค เกษตรกรที่ใช้สารโมนิโทแทสเซียมฟอสเฟตร่วมกับสารโพแทสเซียมคลอไรด์ เพราะเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการใช้สารโพแทสเซียมคลอไรด์ในการผลิตลำไยนอกฤดู

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved